Olasz Aspen Intézet / Aspen Institute Italia (AIA)

Az 1984-ben létrejött Olasz Aspen Intézet a washingtoni székhelyű, mára világszerte kiterjedt hálózattal rendelkező non-profit Aspen-szervezet része. Az amerikai anyaintézet fiókintézeteket működtet Olaszországban, Franciaországban, Japánban, Németországban és Romániában. Minden intézet/iroda a globális kérdések mellett az adott ország régió-specifikus problémáival is foglakozik. Olaszországban a római irányító központ mellett még Milánóban is működik egy iroda.

Az 1950-ben, Walter Peapcke Chicago-i üzletember ötletéből született, a korabeli filozófusok és üzletemberek támogatását élvező Aspen Institute célja az értékeken alapuló vezetői kultúra és normák kialakulásának elősegítése, és ezzel együtt egy kompetens szakértői és vezetői gárda kinevelése volt egy olyan fórum keretében, amely lehetőséget teremt a szabad és pártatlan diszkussziókra, vitákra. Az 1950-es évek elején, a hidegháború kiteljesedésekor a sok külpolitikai döntéshozó célja az volt, hogy elkerüljék egy harmadik világégés kirobbanását. Mára, a harmadik évezred elejére a szervezet céljai természetesen a gyorsan változó világhoz igazodtak.

Ma az olasz intézet fő profiljába tartozik, hogy rangos világpolitikai vezetőket vonjon be az olasz társadalmat és politikát érintő konferenciák munkájába, az Aspen barátainak számító összejöveteleket szervezzen és egyesületi kereteket biztosítson fiatal vezetők számára. Olaszország esetében mindez kiegészült az ország gazdasági, politikai, társadalmi életének nemzetközivé tételével és a transzatlanti kapcsolat kihangsúlyozásával.

Az elnöki tisztséget (Chairman) Giulio Tremonti tölti be, a Berlusconi-kormányok a gazdasági tárcát irányító miniszter. Az intézet irányító szerve a végrehajtó bizottság, résztvevői egyfelől az Aspen Italia tagokból, másfelől 30-an a főtanácsból rekrutálódnak. Ez a testület nevezi ki a főtitkárt, továbbá az egyéb kinevezéséért is felelős. Az évente háromszor ülésező felügyelő bizottság az elnök tanácsadó testületeként is funkcionál, feladata az Aspen vagyonának kezelése.

A nemzetközi politikai élet változásaira gyorsan reagáló szervezet rendszeresen szervez konferenciákat, olyan kérdéseket érintve, mint az európai gazdaság és politika jövője, a transzatlanti kapcsolatok, a világgazdasági egyensúlytalanság kiigazítása, az energia geopolitikai szerepe, és Európa kapcsolatai a Közel-Kelettel és az Egyesült Államokkal. A meghívottak között megtalálhatóak a világ vezető politikusai, gazdasági szakemberei, mint például Tony Blair, Henry Kissinger, vagy Tarcisio Bertone olasz érsek. Az intézet műhelyeiben (workshop) is tartanak előadást neves meghívott előadók. A globalizáció kihívásaira felkészítő Aspen szemináriumok elsődleges feladata, hogy kinevelje a széles látókörű, a problémákat rugalmasan megoldó vezetői réteget. A szókrátészi módszerekre épülő szemináriumokon a résztvevők moderátori vezetéssel dolgozzák fel a megadott vitaanyagot.

A legutóbbi konferenciák a világgazdasági válságot érintő kérdésekkel foglalkoztak. 2009 januárjában Európa gazdaságának jövőképével foglalkozott Milánóban egy nemzetközi kerekasztal konferencia, majd februárban a G-8 szerepéről, a fenntartható kapitalizmusról és a globális egészségügygyel foglalkozó nemzetközi konferencia követett. A fenntartható fejlődéshez kapcsolódik az elöregedő társadalommal és az erről gondoskodó egészségügyi rendszer reformjával való szembenézés is. A gazda-

ság fenntarthatóságát illetően arra a következtetésre jutottak, hogy a tömeges beruházások növelésével elérhető a jobb technológiák bevezetése, amivel csökkenthető a környezet károsítása. A végső megoldást egy globális kormányzás jelentené, amely az erőforrásokat jobban osztaná el.

A globális problémák mellett az ország döntéshozóinak munkáját is segíti az Aspen Italia, amikor 2009 januárjában megállapította, hogy a fejlődés két fontos eleme a közszféra megújítása és a piacgazdaság reformja. Az első esetnél a súlyos probléma okozója a közigazgatás és annak szoros összefonódása a politika világával. Az Olaszországot érintő gazdasági válságra egyértelműen azt a választ találta megfelelőnek, hogy szükséges a globális gazdasági felügyelet, továbbá az olasz GDP 70%-át kitevő, főleg textil-és ruhaipari, kis-és középvállalkozások megerősítése. Sajnos ennek egyik legnagyobb ellenzője a közszféra, amely Olaszországban hagyományosan befolyásos és túlburjánzó. A szabad világkereskedelem eszméje Doha után megbukott.

Egy másik konferencián kiemelték, hogy az Észak–Dél megosztottságon is enyhíteni kellene, a föderalizmus bevezetésével. A világgazdasági válság elleni harc egy másik megoldása a hazai termékek népszerűsítése az áruházláncoknak, ezzel az országba csalogatva a turistákat, és megőrizve a versenyképességet.

1995-ben megszületett egy újabb tömörülés a szervezeten belül: az Aspen Barátai (Friends of Aspen). Ez a 150 millió eurót meg nem haladó forgalmú cégek és vállalkozások tömörülése, amelyek az ASPEN gazdasági vonalát erősítik, alkalmazva és ezzel népszerűsítve a stratégiájukat, és sikerükkel Olaszország nemzetközi elismertségének is sokat tesznek. A tagságot a vállalati menedzserek, igazgatók alkotják. Az évente ülésező tanácskozás 2008 májusi konferencián a szociálisan érzékeny korporációs rendszer előnyeiről és hátrányairól folyt a vita.

Az Olasz Aspen Intézet nem zárkózik el a fiatalabb generáció előtt sem. 2001 óta biztosítja számukra az olyan vezetői készségek elsajátítását, mint a tolerancia, az innováció. A megfelelő kommunikációs készségek elsajátítását pedig az Aspen Italia Junior Program keretében. A rendezvényeken részt vehetnek külföldi diákok is.

A vitafórumok szervezése mellett még könyv- és folyóirat-kiadással is foglalkozik az Aspen Italia. A szervezet újsága, az *Aspenia* című folyóirat, havi rendszerességgel jelenik meg, mindig aktuálpolitikai kérdéseket boncolgatva neves szerzők tollából. Figyelemreméltóak a gazdasági-társadalmi kiadványok, amelyek megalkotásában olyan neves gazdasági folyóiratokkal karöltve készültek, mint például az *Economist* című brit hetilap. A kiadványok között megtaláljuk a 2006-ban publikált, az olasz gazdaság helyzetét az Economist Intelligence Unit-tal karöltve elemző *Chi guida l'economia*-t**,** továbbá a 2003-ban kiadott, és a kamatlábak helyzetéről és az ebben érdekelt EU-s, olasz, és amerikai szektorok érdekeltségét bemutató *L'Italia nel sistema globale* c. kötetet. A Centro Studi di Geopoliticaval való együttműködés eredménye a mai világpolitikai helyzetet jellemző háborúk elemzése (*Conflicts of the 21th Century*). Végül, de nem utolsósorban az Aspen Italia évente jelentéseket bocsát ki a szervezet munkájáról és az elért eredményekről. Az intézet a működéshez szükséges alapokat cégek és magánszemélyek adományaiból szerzi.

(Pásztor Ádám)

Források

- Address to Aspen Institue Italia, http://www.boeing.com/news/speeches/2007/albaugh_070510.html
- Aspen Institute Italia http://www.aspeninstitute.it/
- Giulio Tremonti honlapja, http://www.giuliotremonti.it/biografia/